Șerban Foarță

Portret-robot

cu texte cu tot

LiterNet 2009

Redactor şi editor format *.pdf* Acrobat Reader: Răzvan Penescu rpenescu@liternet.ro

ISBN-10: 973-122-023-2
ISBN-13: 978-973-122-023-9

Editura LiterNet
http://Editura.LiterNet.ro / office@liternet.ro

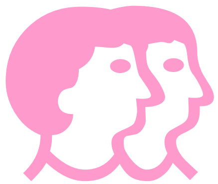
Preambul: Schema şi schima au aceeaşi rădăcină

Copil fiind (şi, mai târziu, la noi acasă) era în uz o enigmatică expresie, anume „[ca] de pe cutia de ceai”.

Eu, unul, nu-mi aduc aminte să fi văzut, după război, o astfel de cutie misterioasă, dar intuiam că era vorba de, îndeobşte, prostul gust al feluritelor fotoportrete („bust în c... pe scaun”, în picioare, de grup, de nuntă, de familie, ş.a.m.d.)

E ceea ce, azi, se cheamă poze **kitsch**.

Cuplurile nupţiale, mai cu seamă, aveau un aer ţeapăn şi stupid care stârnea ilaritate, ~ ca, între altele, figura de mai jos:

Mai puţin tenta rozulie, ce este contribuţia mea la dublul portret- robot (nupţial/funebru?), acesta provine din fondul de fonturi ale PC-urilor, anume MS Outlook.

În marea-i generozitate, ordinatorul este un depozit de, ştie-se, tot felul de „confecţii”. Restrângându-ne la vastul domeniu fizionomic, el ne oferă ochi, urechi, guri ş.a. de gata.

Având-le, ne este foarte lesne să le îmbinăm (dându-le nuanţa convenabilă, desigur) într-o mulţime cvasiinfinită de portrete, dacă vreţi, robot (aidoma, pesemne, cu acelea de pe cutiile de ceai, ~ şi similare, într-un fel, schematicelor masle ale cartomanţiei).

Altminteri, idealul de frumuseţe însuşi al fiecăruia în parte, „genul” propriu de femeie sau bărbat (de unde şi expresia, cam desuetă astăzi, „X e [sau nu e] genul meu)”, aduce a portret-robot.

Poeţii nu fac, nici ei, excepţie de la această regulă nescrisă, ~ blondeţea feminină, bunăoară, fiind visul însuşi al lui Mallarmé; acelaşi păr bălai şi, îndeobşte, ochii albaştri fermecându-l, mereu, pe Eminescu.

De adăugat, ***pour la bonne bouche****, că, uneori, poeţii (un Minulescu, bunăoară), făcând apel la câte-un soi de chiasm cromatic de ordin ocularo-capilar: „Un domn cu ochii-albaştri şi bucle* ***brune****: Tata! / Şi-o doamnă cu ochi* ***negri*** *şi bucle blonde: Mama!”, ~ asemenea, aşa-zicând,* ***chassé-croisé****-uri sunt de natură să stârnească râsul (unul benign ca un surâs, ~ chiar tandru), ca orice „mécanique plaqué sur du vivant”.*

În rest, „mecanicul placat pe viu” (ce defineşte comicul după Henri Bergson), le-ar fi specific, la rigoare, şi unora dintre portretele-robot „de-adevă”, ~ dacă acestea n-ar friza oroarea antropometriei judiciare.

P.-S.: Chiasmul cromatic (sau altminteri) de care fusese vorba în amonte, e, finalmente, subsumabil ***viceversabilităţii****, ~ figură logică în care excelează, la noi, un Caragiale.*

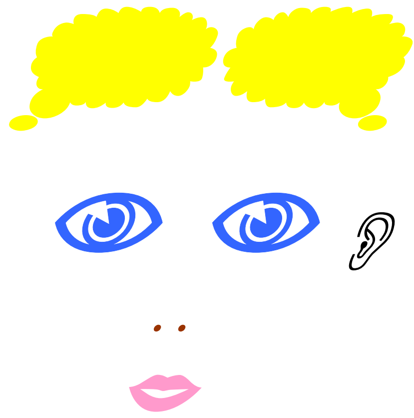
Maestru al contrapeteriei şi/sau al metalepsei (de ordin, adesea, tragicomic, nu doar ludic), rămâne să-i dăm „partea leului”, aici, „à tout seigneur”, adică, „tout hommeur”, ~ inaugurând acest album ***cu el****, şi făcând uz, pentru o dată, ilustrându-l (pe Nenea Iancu, bineînţeles), şi de un portret-robot aievea (nu de sorginte MS Outlook).*

☞

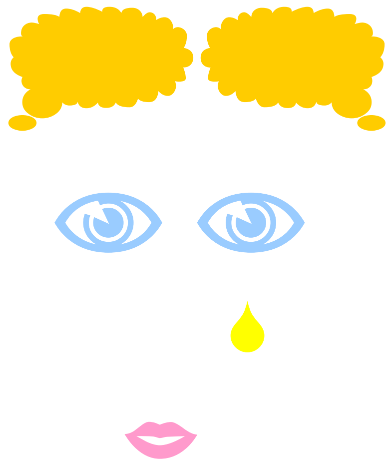

Doamna cea tânără, care stă cu capul de rezemătoarea
banchetei, cu ochii-nchişi, este o strălucitoare frumuseţe blondă,
de vreo
douăzeci şi doi-şi trei de ani.
Domnul cel tânăr care-mi stă în faţă
în aceeaşi poză ca şi doamna, însă invers,
ca un pendant arhitectonic, este un bărbat oacheş
de vreo treizeci de ani, voinic şi frumos,
totuşi cu o expresie foarte blândă.

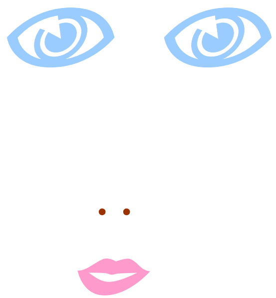

Ea se uită... Păru-i galben,
Fața ei lucesc în lună,
Iar în ochii ei albaştri
Toate basmele s-adună.

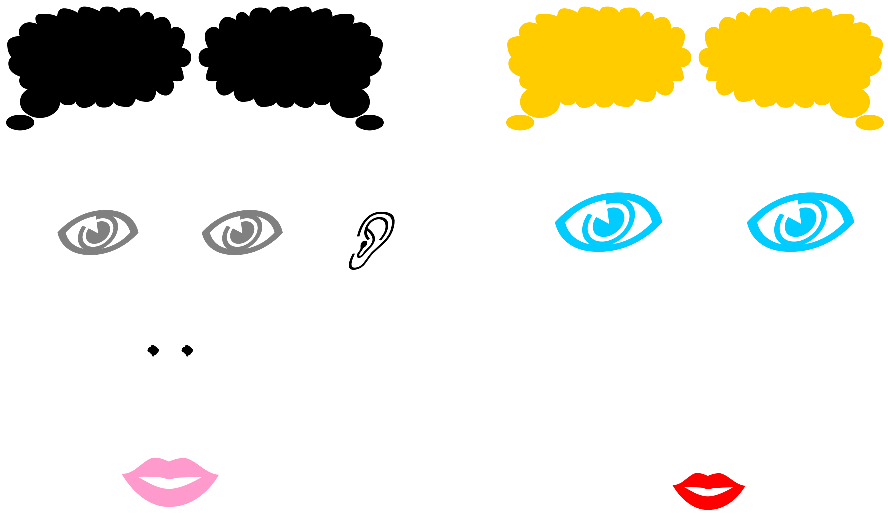

Nu uita că-n lacrimi este taina ochilor albaştri.

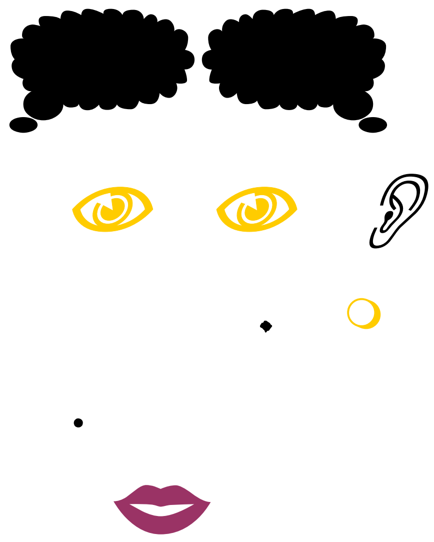

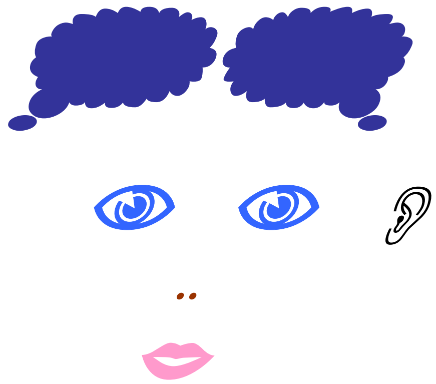
Ascultam pe craiul Ramses şi visam la ochi albaştri.

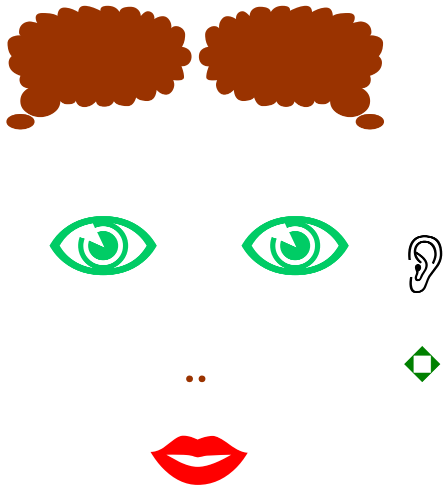
*Luna lumina, roşind faţa lui brună şi strălucind părul negru,
aurind cu dulceaţă faţa albă ca laptele şi părul ei
blond cenuşiu...*

Dar cobza sună înfocat;
Divini ţigani cu ochii galbeni,
Cântaţi, căci încă mai am galbeni
Să uit ce încă n-am uitat

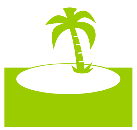

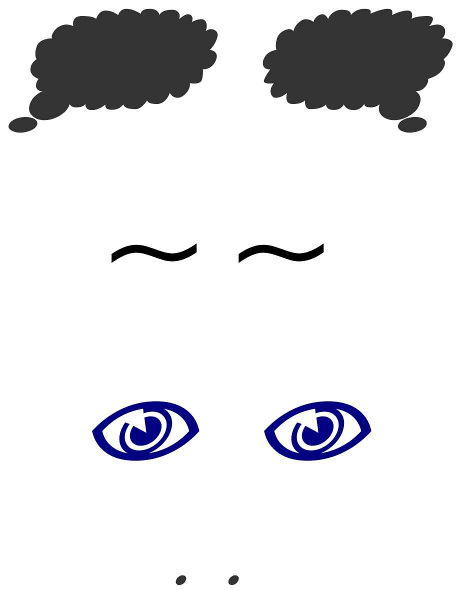
Călugărul din vechiul schit
O zi la el ne-a găzduit
Şi de-ale lumii mi-a vorbit
Iar când să plec, l-am întrebat:
„Ce soartă rea te-a îndrumat
Să caţi un loc printre sihaştrii?”
El mi-a răspuns: „Doi ochi albaştri!”

Frumoasa mea, cu ochii verzi
Ca două mistice smaralde,
Te duci spre alte ţări mai calde
Melancolia să ţi-o pierzi.

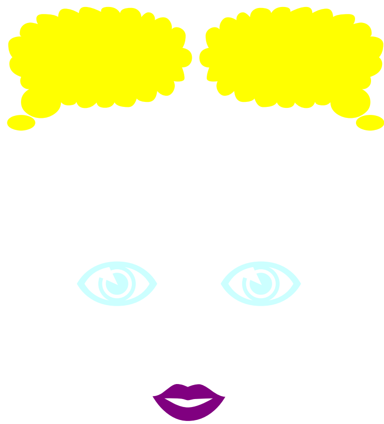

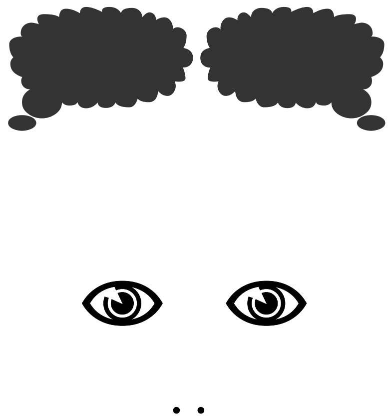

Unde-a plecat că n-are nimeni ştire
Fătul-Frumos, cu negre plete grele,*
Cu ochi albaştri, plini ca de mărgele
Şi cu sprânceana-n jurul lor subţire?

* *Versiunea „cu plete negre grele", nu cred că poate fi a lui Arghezi (ci a editorilor ignari).*

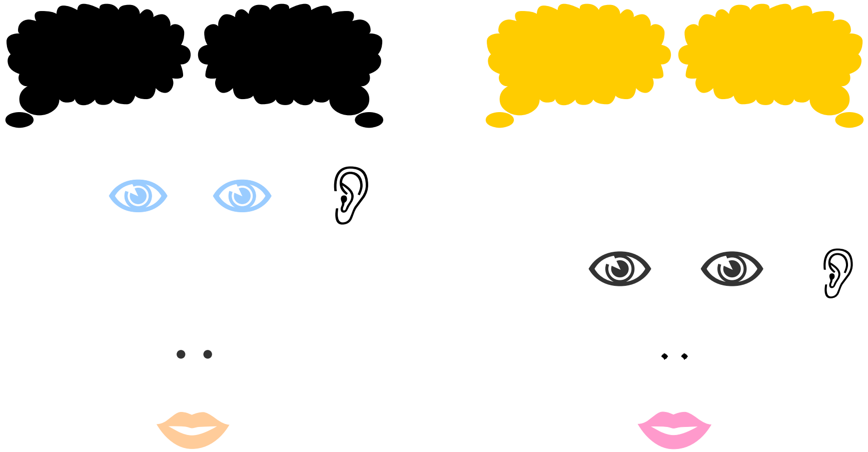

Un larg şi gol salon vedeam prin draperii
Iar la clavir o brună despletită [...]. Apoi veni şi-o blondă în salon... Şi-aproape goală prinse adormită,
De pe clavir, o scripcă înnegrită ~ Şi urmări, pierdută, marşul monoton.

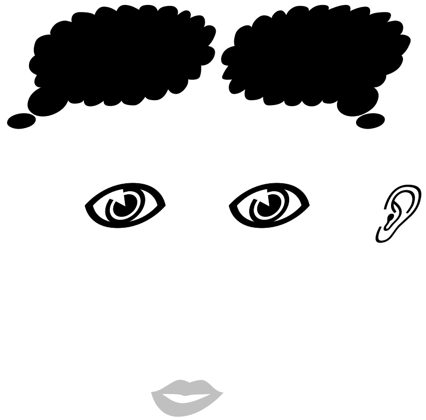

Iar pe comoda veche priveşte-i cum stau gata
Să-şi părăsească parcă de bucurie, rama,
Un domn cu ochii-albaştri şi bucle brune:
Tata!...
Şi-o doamnă cu ochi negri şi bucle blonde:
Mama!...

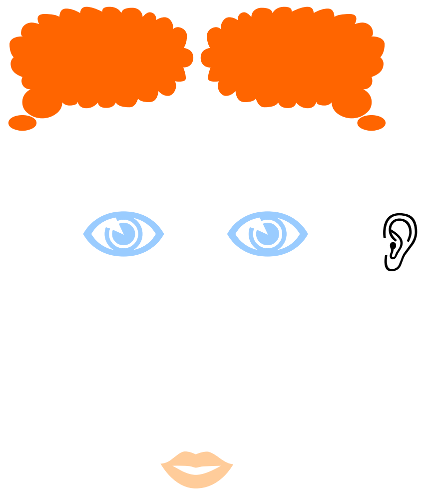
În portul blond al unei mări din Nord,
Au debarcat corsarii bruni din Sud
Şi-n portul blond al unei mări din Nord,
Greoaiele otgoane se aud
Cântând barbar, cântând în dezacord
Cu albatroşii tristului fiord.

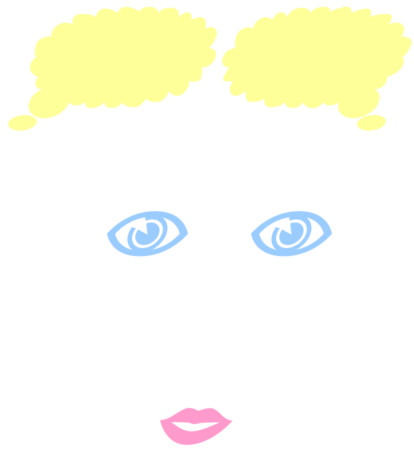
Ochii negri,
Părul negru,
Şi-mbrăcată-n negru toată,
A trecut ca-nfiorarea unei umbre pe-nserate...
Cine-a fost fantoma-n doliu cu ochi mari de dezgropată?
Cine-a fost fantoma-n doliu la al cărei tragic piept
Palpitau trei asfodele ❀❀❀ ca trei guri însângerate?...
N-o fi fost necunoscuta ce m-aşteaptă
Şi-o aştept?...

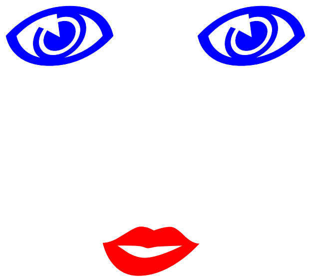
De ce-ţi sunt ochii verzi ~
Coloarea wagnerienelor motive ~
Şi părul negru ca greşeala imaculatelor fecioare?
De ce-ţi sunt buzele pătate de violete trecătoare?
Şi mâinile de ce-ţi sunt albe ca albul tristelor altare
Din Babilon
Şi din Ninive?

... că am fi fost normanzi, se prea poate,
de vreme ce toţi până la cei din urmă doi,
el şi cu mine, am păstrat ca însemne
trainice de stirpe,
părul roşcat şi ochii albaştri...

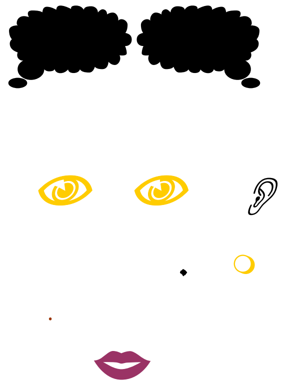

A fost în vagonul restaurant, pe drum, la întoarcere, când am cunoscut-o pe sora Else Granz. Fragilităţi şi albeţi de porţelan de Saxa, ochi... cum ar fi cochilia unui melc albastru.

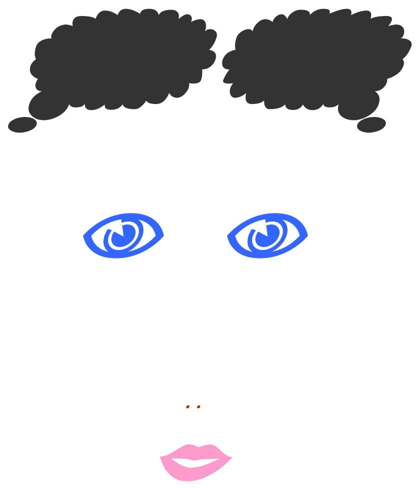

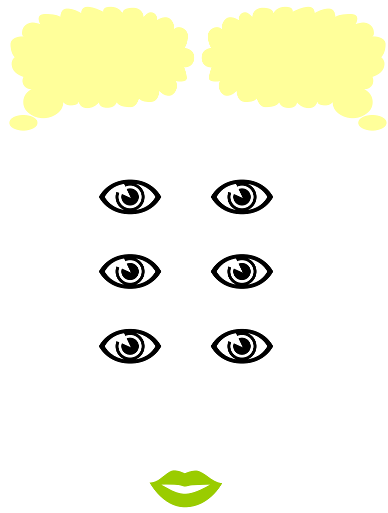
Contesa şedea pe un scaun de argint.
Ochii ei erau albaştri.
Am băut şampanie multă.
Contesa a vrut să plângă.
A poruncit lăutarilor să cânte vesel, căci veselia lăutelor storce lacrimi.
*Şi la masa de aur au cântat ţiganii **negri**, din lăute roşii.*

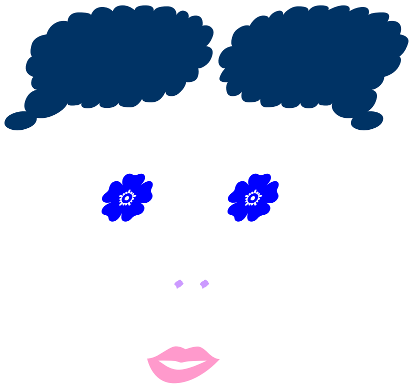

O, tu, cu ochi albaştri, cât de frumoasă eşti!
Aşa desigur sunt făpturile cereşti
[...]
De mă pecetluieşte buza-ţi trandafirie
Mă simt înviorat ca de-o eucaristie...

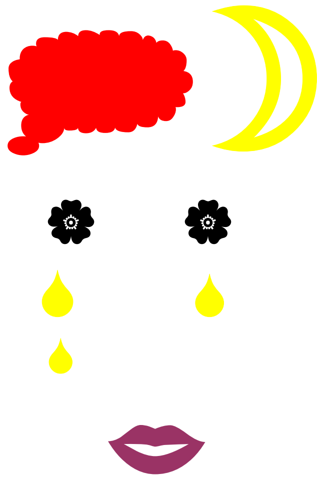
Hau! Hau! Hau!
rota dria vau
simo selmo valen
fată cu păr galben...

N. B. Culoarea ochilor rămâne la voia fiecăruia în parte.

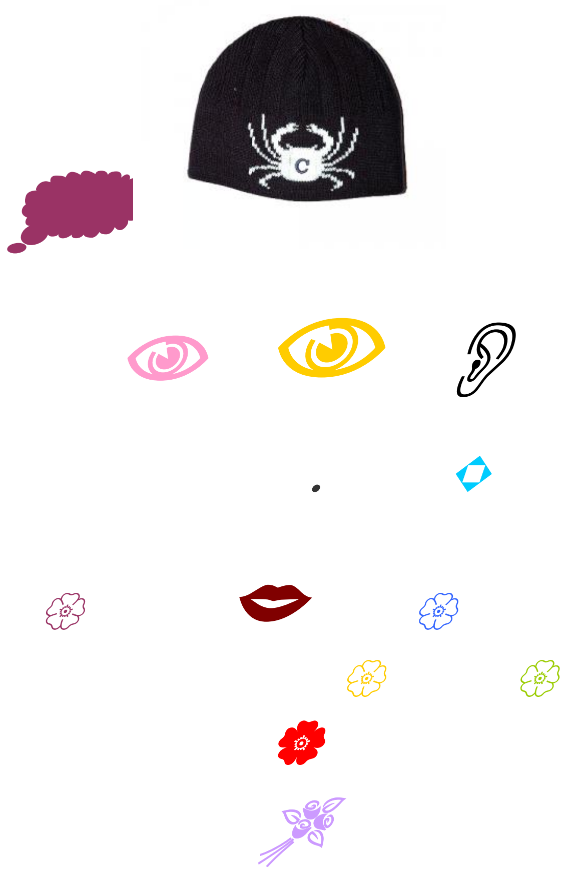

Păr de smoală, flori albastre,
Cum au doar fetele noastre.*

* *Feţele unora dintre „fetele noastre”!*

În pridvor stă visătoare
fata neagră, neagră floare,
păru-i roşu, ca de sânge,
ochii-n rouă, parc-ar plânge.
Şi în bucle, dulcea lună
i-a pirostrit o cunună
ca o pară de făclie,
dar ea n-o vede, n-o ştie.

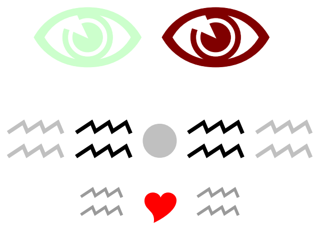

Nu-i chip să mai scap de priviri pătimaşe,
*Prin părul meu **vânăt**, subţiri trec ca aţa,*
Şi toţi mă întreabă: sunt moartea, sunt viaţa ?
De ce-am ciorapi verzi, pentru ce fes de paşe ?
Şi nu-i chip să scap nici pe străzi mărginaşe...

Panglici, cordeluţe, nimicuri m-acopăr,
Când calc, parcă trec pe pământ de pe-un soclu.
Un ochi (pe cel roz) îl ascund sub monoclu
Şi-ntregul picior când păşesc îl descopăr,
Dar iute-l acopăr, ca iar să-l descopăr...

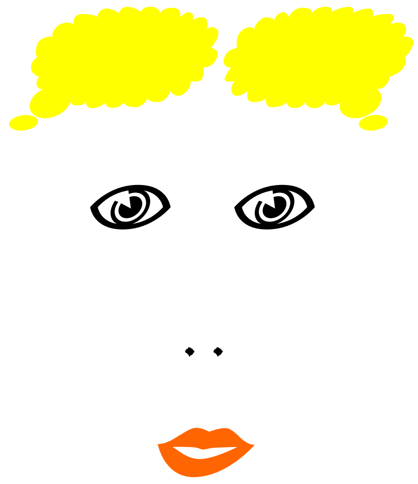
Cellalt ochi (cel galben) îl las să s-amuze
Privind cum se ţin toţi ca scaiul de mine.
Ha! Ha! Dac-aţi şti cât vă şade de bine
Sărind, ţopăind după negrele-mi buze.
Cellalt ochi s-amuză şi-l las să s-amuze...

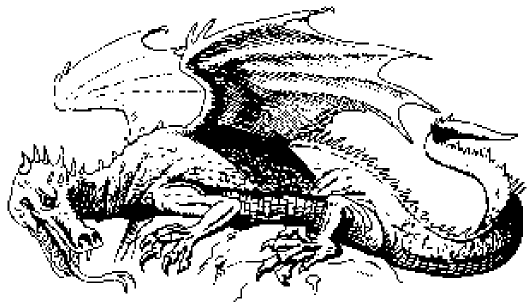
Motan [] mi-aş fi dorit să fiu
Cu coada-n sus, cu blana-n dungi,

Cu gheare şi musteţe lungi
C-un ochi verzui şi-un ochi căpriu.

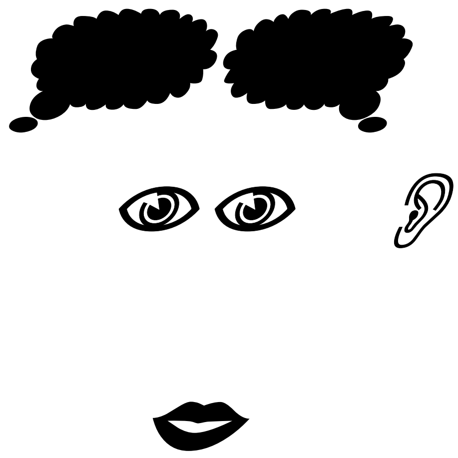

Peste munţi şi peste văi
Trece un balaur
Şi, din toate fetele,
Tu ai păr de aur.

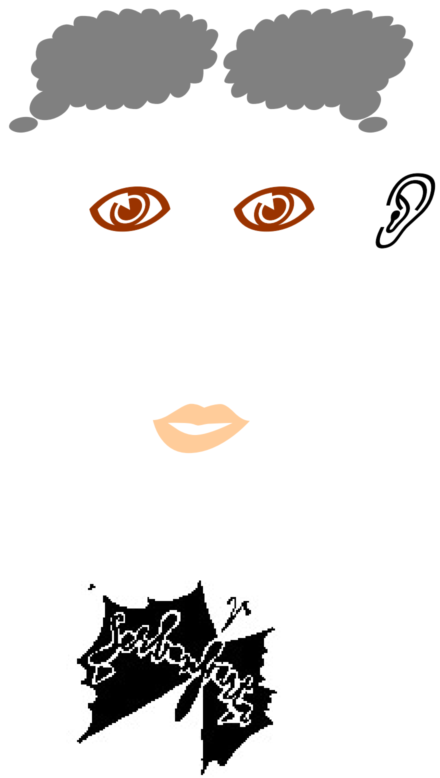

Omul roşu poroşu

Omul negru ponegru

Autoportret-robot

Cuprinsul